

Nuorttanaste

Herra! Orromvisten læk don læmas
migjidi sogast sokki.“ (Salma 90, 1).

„Oceet baica Ibmel rika, de buok dak
digjidi addujuvujuk!“ (Luk. 12, 31.)

Nr. 9.

17. jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakko-
dagast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe bokte.

Korsfjord'ast:
15ad Mai 1915.

»Nuorttanaste« olgushoatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Mailme davvemus mission-lavvo Magerø'est, Nordkap'ast.

Dam nummarest čajetap mi min lokkidi dam stuora miššon-lavo, mi maidai goččuduvvu mailme davvemus miššon-lavvo, nuftgo dat maidai læge. Dat lavvo læ 50 juolge gukku, 35 juolge govdag ja 20 juolge alo, ja læ rakaduvvum buoremus sorta linnest. Dam læ son ožžom nuftgo „vastadus osko rokkusi“ sust, gutte læ loppedam gullat su manaides rokkusid. Dat lavvo læ ostujuvvum Amerikast, ja min gonagas læi nu æccalaš, atte son mavsi tuollo ruoktot, ja dat læi kr. 202,28. Dat lavvo valddujuvvui adnui man-

nam gæse. Dat šiettada 500 olbmu. Dat ceggijuvvui vuostas gærde bajas Kongsfjordi, gost ædnag olbmuk manne olgus sisa ja ožžu biebmo sin jabmemcettom sieloidi. Dast sirdi Wangberga su miššon-lavoines Honningsvaagai, (dobbe læ maidai dat govva lavost valddum; olgobælde čuožžo Wangberga ješ (gakte bagjelist) ja muttom Garašjok Samek. Maidai dastge čoagganegje ollo olbmuk Ibmel sane birra. Mañnel sirdi son dam lavo Espenesi, Senjenest, gost dat cæggai 2 mano. „Ollo vaibbam sieloid, maid Ibmel bæasai bæstet

min lavost, galggap mi dæivvat dam agalaš sabbatvuoinadusast mi læ vuorddagasast Ibmel olbmuidi sidast Ače ædnag lanjain.“

Su jottemest vuolde Englandast ja Amerikast læi son oaidnam man avkalaš ja vuogas dat læi, atte čokkit olbmuid lavoidi ja sardnedet sigjidi Ibmel sane.

Maidai damage gæse aiggo sardnedægje Wangberga (gæn gova mi maidai dast čajetep), jottet Sameadnamest su stuora miššon-lavoines ja sardnedet Ibmel sane.

Mi savvap sudnji ja su bargo Ibmel buristsivdnadusa!

Gaida erit satan!

Dallanaga go Ibmel læi bigjam su vuostas ælle sivdnadusas, namalassi dam guokte vuostas olbmu, Eden garddai, gost son datoi soai galgaiga ællet vigetesvuoda dilest juokke aiggai ja navdašet aivestassi burid, de doamai bærgalak dam bodda go Ibmel læi erit njakat gærbmaša hame vuolde Adam ja Eva lusa ja filli sodno suddoi. Ibmel oini, go bærgalak doaimati su duojes, ja go Adam ja Eva læiga æmbo jegolažak dakkat dam maid bærgalak læi goččom go atte jægadet dam maid Ibmel læi ravvim, de fertti Ibmel moarre boattet sodno bagjeli dam boddo rajest. Bærgalak læi dal „vuoittam.“ Ibmel læi fast „tapim.“ Mutto dat buokradalaš Ibmel gavnai farga gæino orostattet bærgalaga vuoittodievva doppitallama. Dallanaga mannel go bærgalak læi gaiddam erit Eden garddest, bodi fast Ibmel Adam ja Eva lusa — dam have dievva moarest ja daddeke arkalmastemin — ja ouddančujoti sodnodi mi čuovvumužžan galgai šaddat sodno nallai dainago soai bagjelduolmaiga su bakkoma — dat læi Adam ja Eva oasest; mutto maidai bærgalak su oasest oažžot. Ibmel fast čajeti, atte son i læm ollo „tapim“ bærgalaga „vuoito“ bokte ja atte son læi mielast fast bæstet dam eritjorralam nale bærgalaga gazai siste, bajasbajedet dam fast ja addet dasa ječas vuoiggadvuodaid Nisson siebman galgai nagadet — mutto mærkašet: i Ibmel famotaga — addet bærgalaga oaivvai daggar mæidestæme, atte dat i galggam šat sattet nubbadassi fillit Adam nale. Son oažoi su tinijuvvum balkas olles ræntoin, ja dat læi buorre diettet migjidi.

*

Mattæus 4ad kapitalest gavdnap mi, atte bærgalak læ fast olggon su narrastrekaiguim. Duhatgoanstalaš læ gavdnam goeino nisson siebman lusa mæcest.

Dam have ouddanloaidasta son æmbo goanstalažat go Adam ja Eva aige; son bigja dal ouddam buok su navcaides oažžom varas čadadoalvvut su rievvalaš plana. Jos mon nagadam Ibmel ječas æcalaš barne oažžot dal goččut erit su famostes, de læm mon dal dakkam mu stuoremus vuitton, stuoreb go Adam ja Eva bagjel, ja dalle mon šaddam hærra maidai Ibmel bagjel agalažat. Nagadam go su oažžot ječčam jægadet dam boddo, de læ mu fidno likkostuvvam ollaset ja obba Adam sokka šadda dalle mu oabmen.

Nuft dat bærgalak læi jurdašam, ouddalaš go son Jesus lusa bodi mæcest. Son bodi aido dam boddo Jesus lusa, go son didi dat læi alkemus oažžot su gæččaluvvut, dallego Jesusest vaddes dille. Vaiko Jesus dallanaga ruoktotčaski dam vuostas doppitæme, maid bærgalak, dagai, de alma-ke odasmatti gæččalægje garrasebbo ja æmbo gæččalatti doppitæme Jesus vuostai; mutto maidai dange ruoktotčaski Jesus. Goalmađ gærde bodi fast bærgalak vela ain sagga garrasebbo doppitemin Jesus vuostai ja onddan- doalai sudnji ain ollo stuoreb gæččalatte dinga ja vela hæpadlaš lakai viggai su manemuš ja stuoremus æppadatte gæččalæme buktet Jesus bagjeli oažžom diti su gæččat gæččalussi — de fertti Jesusge stuoreb famolaš Ibmel sanin ruoktotčasket su — ja dat likkostuvai sudnji — nuft atte bærgalak i duostam šat — daihe rievtabut son oini dal atte i læm gukkeb avkke sudnji gæččalet Ibmel barne dam have gal.

„Gaida mu duokkai satan! dastgo čallujuvvum čuožžo: Hærrai du Ibmeli don galgak rokka dallat ja balvvalet aivestassi su!“ Dak Jesusa famolaš sanek legje dego boaldašægje njuolak bærgalaga vaibmoi — son fertti hoapost erit gaidat Jesus lutte; sudnji æi njalgodam sanek æige sistdoallo. Mutto Jesus læi hærvaset vuoittam, mi diedostge illodatte Ibmel ače vaimo nuft sagga, atte son saddi soames oase ječas enge-

lin Jesus lusa, vai dak galgge nanosmattet su, ja mi oažžop læt vissas dam ala, atte engelak maidai legje nuft vaimolaš ilost go botte Jesus lusa, atte si æi nokka ja ollaset sattam su ramedet ja gitet, nuftgo si datto.

Go Jesus Mattæus 16ad kapitalest sarnoi su mattajegjidi dai gillamušai birra, mak su legje vuorddemen Jerusalemest, de algga Pietar čujotet sudnji, atte Ibmel varjalifči su erit daina ja: dat i galga eisege du guovddo gævvat. Matt. 16,21—22.

Jesus i læm njoacce vastedet ja cuigodet Pietar, go son nuft unokas sarnin bodi su guovddo. Mi lokkap, maid Jesus vastedi: Gaida mu duokkai, satan!

Go mon davja læm jurdašam dam imašlaš vastadusa birra, maid dast Jesus celki, de læm mon jurdašam ješaldam: Jurdaš atte Jesus navdaša Pietara satanen. Dam mon im læk riehta ibmerdam. Ašše læ navt: Dat læi vuot satan olggon; mutto dam have olbmu siste, namalassi satan læi boattam Pietar sisa ja nuft læi viggamen maidai dam havege gæččalet Jesusa. Damditi fertti Jesus cækket dam lakai go son dagai dallego son gavnadi daina hærrain mæcest. —

Dast mi ibmerdep ustebak, atte bærgalak satta boattet mangu laka ja mangalagaš hame vuolde olbmu lusa: erinoamačet boatta son davja su mangalagaš goanstaguim dai oskolažai lusa oažžom diti sin serrat firmidasas ja gidde gielaidasas juokke aige go sudnji læ heivolaš.

Go bærgalak læ nuft varalaš de læ gačaldak: Moft mi galggap cævcet su vuostai? Vastadus læ čielgas: Mi berrip dakkat nuftgo min Hærra ja mæistar dagai must læ dušše atte čuorvvut sust væke ja famo ja navcaid, go mi læp vaddost. Son læ ješ loppedam ja nagada nuft hærvaset væketet min buoklagaš vaddoi siste. Loga Ebrealažai nubbe kapital ja 18ad værsa ja guoratala dam.

Gitop mi su, rakis ustebak, min hærvas bæste, gutte alelassi

læ vuoitam boergalaga valde bagjel ja nuft addam maidai migjidi vuoto, gæk læimek vuototallam. Gudne lekus min Hærra ja Ibmeli agalašvuodast agalašvutti!

Olva Hændrak.

Mæralašvuoda-čala.

Erit buok buollevineboalddemak, erit buok bayervuol'boalddemak, buok sprita ja laddavin-stjullemak dam fastevuodain ja nuoskevuodak!

Væлта njalmeduppak suoskama ja snuvsanuoskes durdduma nuoskedemin ja čolggamin min dærvas aimo ællem.

Ane buok du navcaid ja famo ja alkoholast ječad luvve — buok dam famost, hærjedæmest; buok mirko gilvvagin, garravuoda balvvalusain maid sist gæses ja šlavavuotta.

Varin, vaggin, mæcest, legin, mærast nuftgo gaddin, luoddai ja balggai alde, balkkesteket gæssag erit alde!

Ja dattokgo šaddat olmai, nisson, gutte sattet galgak cælkket:

Dal lavlop mi oktavuodast sëmma havskis nuotaiguim, go loddek muoraggierragin: Mi duottavuodast læp čuvddujum.

Balkkest gæssag erit, dat i čabbes læk.

jos dast ik luoba don erit, de olbmuidad don billedak.

Jos don dai dingaiguim faggadalak Davveædnam olbmui gaskast.

de halleluja galgga čuogjat garrajenain — varek gagjak.

Dastgo alkohol ja duppak-soalse, dam hæjos harjanæme laittalam, buok dam nuoskevuodaiguim mon eritsuppim oskofamoin Ibmel mavsolas sane ala.

A. Wangberg.

Næsseby'est

čallujuvvu »Lappernes Ven«i:

— — »Dak buoccek dabe Næssebyest bottet dal dovddat, atte Samin læ buorre ja oskaldas ustebak, mak liegga rakisvuodain čuvvok sin dilalašvuodaid sikke baba ja buorre dilest.

Dabe Næssebyest læp mi dal ožžom ovta »særvvegodeoabba«, ja gal

dat læi sagga darbašlas. Ædnag buccin læ dal tuorre dille, ja dat gukka oecaluvvum buorre dikšo dam harjanam gieđast, mi buokai divšoda, læ dal boattam, ja si ožžok maidai jeđđijægje ja cuiggijægje Ibmel sane jabmem bača ridost. Danditi læ daid buccid vaimok devddujuvvum gitosin særvvegodeoabbai ja sigjidi gæk su læk saddim deike.

Must læ maidai gædnegasvuotta læt gittivaš. Mon læm okta nuorra gandda, mutto daddeke nuft hæjjo rubmaši, atte mon mu gavcenublok-jagestam, læm sængga-galbme Mu læ særvvegodeoabba väketam ožžot ovta »elektrisk boakkana«. Dat læ duottavuodast okta gudnalaš barggo, mi berreši dovddujuvvut buokain ja læt buorre ouddamærkan vaimolašvutti, maņestčuoovvot buokain. Dat læ dat mi bagge mu čallet daid sargaid, mai bokte mon cælkam duhatgærdasas vaimolaš gitosid særvvegodeoabbai ja æraidi.

Særvvegodeoabba barggo i læk aellassi gæppas min gaskast, ja dam balka, maid son ožžo, dam son i ožžo dušše oudast. Davja ferte son — dam biedgost gieđast — vagjolet gukkes matki juolggasi, muottaborgast ja buollašest, alma ustebid ja oappasid dæivakætta matke alde, gosa sisačagga dassago baha dalkke vassa bagjel. Dušše abmasak birra buok — abmasak ustevuodast ja abmasak gielast, nuft atte muttomak — erinoamačēt boarrasebbok — illa sattek muittalet namasek.

Mutto daddeke læ son buorre mielast ja dakka su dagos buorre dattoin — ja nuftgo olmuš dietta, de manna buok dingga burist, go datto læ buorre.

Gudnebalolažat

J. Eriksen.

Vehaš soade dapatusain.

Daid ædnag skipai alde mak læk vuojotuvvum mærabodnai, læi maidai okta frelsessoldat. Go skipa vuojoi, likkostuvai dat sudnji govddot vuogjama bokte. Nubbe æra matrosa lakkani sudnji, ja soai doalataiga ječasga lakkalagai 2 dimo. De algge sudno navcak nokkat ja soai læiga juo alggam doavotuvvat. De dæivaiga soai muttom dimbar guovddo ja gæččalæiga giddadoallat dast. Dat

læi mendo uce suvddet goabbašagai. Go nubbe govdoi dimbar alde, fertti nubbe vuogjat guorral, ja nuft soai lonotaddaiga Mutto go frelsessolbat oini atte su skippar i nagadam šat vuogjat, luiti son dimbar dai saniguim. »Skipparam, jabmem læ mudnji ukša agalaš ællemi; mutto don ik læk bestujuvvum. Doala fal dimbarest ja gæččal gagjut ječad « Bajasčuožželæme doavoin su sielos siste vuojoi son roakkadet jabmem čacidi. Ibmel guddi su bagjel.

Daggar læ Ibmel rakisvuoda fabmo. Lægo dust dat? —

Obba Afrika nannam-ædnam mietta gavdnujek dal 3224 miššonæra. Dat talla orru læme obba arvvag, mutto maid galgga olmuš cælkket go gulla, atte juokkehažast sist læ okta giełdda 1000 kvadratmila ja juokkehažast 46,239 giełddamana, jos si galggek ollet mietta čednana.

Ja de ain gavdnujek siste Afrika vaimost 50 miljon — arvo mielde 1/3 obba Afrika olbmui — mak čei læk vela jukujuuvvum evangeliumin.

Buorre lonotus.

Okta firma Kristianiast læi giesgad dinggom 300 tons sokkar Tuisklandast. Dasa vastedi firma čuovvovažat: Go læ olgusdoalvvomgiełdus æp sate mi vuovddet sokkar ruda vuostai, mutto mi sattep lonotet galvoiguim, ouddamærka diti muoiddobittai. Dat sëmma firma, mi satte skappot muoiddobittai, læ min ædnam oavvamužžai čađa occam lobe olgusfievredet muoiddobittai ožžom varas sokkara.

Læge varrogas luokkamest manaidi borjas vadnas.

Trænast hævvanægje gieskad 3 ganda go si legje borjastæmin lustatuvra.

Dærvuodak

Hans Hellander ustebidi.

Daggobokte diedetuvvu, atte govak (Hellander ja su æmed) dain ucca girjači »Hellander muitto« læ dal boattam fabrikast, ja girje jurdašuvvu læt gærgos ovta mano gæččest daihe daggo baikoi.

Gudnebalolažat

Ovla Andras.

Mailme-soatte.

Sodín læ mannám garraset dam máneþ aiggai. Orru dego doabmanen loapa guvllui, mutto i dadde bæsa loappatge. Kanonak mai njillik; mutto æi nagad dadde loapa dakkat, go lika ollo sagjai buktjuvvu. I sestujuvvu mikkege oaffarid bigjumest »soatte-altar« ala.

Tuiskalaš

Iæ vuot duššadam 3 daroskipa, nama-lassi Bergendampa »Laila«, Kristiania-dampa »Balduin« Davvemærast. Dat darolaš Mexikolinja dampa Amerika læ maidai vuogjoduvvum Davvemærri, dušše olbmuk gal gagjujuvvujegje.

»Amerika« læi okta daina odðasemus ja divrasemus skipain dam darolaš handalflaatast ja mavi bælnub' miljon kruvna. Dat læi assurerijuvvum bælnub' miljon kruvnoi, ja lasta 550,000 kr.

Okta ruota skipa læ oaidnam 2 daro skipa buollemen Davvemærast.

Amerikast læ garra vašše Tuiskalanda vuostai, go læ bæčam ovta Amerika dampa »Gulflight«.

Maidai ruošain læ tuiskalaš vuoitam.

Englandi læ soatte dam ragjai maksam 307 miljon pund.

Manemuš soattesagak.

Soatte vestfrontast hærjeda garraset. Tuiskalažak læ ruoktot caggujuvvum.

Tuiskalanda læ bodnaisaddim ovta stuora Amerika dampa „Lusitania“

mi læi jottemen pašešerfartast, ja man mielde legje ollo olbmuk, ja ædnagak daina dušše, mai særvest maidai 139 amerikanalaža.

Stuora moarre ja vašše læ Amerikast ja Storbritaniast bagjanam tuiskalaža vuostai, gutte dam issoras dagog dagai. Tuiskalažai gavpeviesok billestuvvujek Londonest nuftgo maidai Amerikast daina vašaskam olmuin.

»Lusitania« gulai Cunardlinjai ja fievreduvvui kaptein Turner'est, gutte bæσαι heggi. Cunardlinjen læ biettalam nubbe dampa mannamest.

Ollo vejolaš, atte dat tuiskalaš hæjos mænmodus Amerika vuostai oažžo vel damge soattai. Ašše tuiska bahas dago diti læ dal jotteles dutkam vuolde.

Tuiskalanda læ makka gielddam su soatteskipaides bæčalet rafhalaš ædnam skipaid, ja læ loppedam makset daid vahagid, maid dak dakkek.

Sikke væsta- ja oustasoattesajest læmaš garra dæivadæmek. Franskalaš læ valddam 4000 fangaid.

Manpel læ valddujuvvum 103,500 ruoša fanggan ja 70 kånona. Dam ragjai læ valddujuvvum 40,000 fanga Karpaternest.

Davvemærast

læmaš mærrašlaga ja 2 tuiska torpedo vadnas ja 1 engelas gattijægje skipa bæčujegje bodnai. 16 olbmui dušše.

Italia

Gaskavuotta Italia ja Østerrika gaskast læ dal čuovggadebbo.

Engelanda

balla su vašalažaines aimost. Ædnag tuiska girdid læ oaidnam sæivvomen Englandi.

Salled bivddo

læ læmaš burist dabe Fielm'vuonast [Korsfjord]. Læ stenggjuvvum hui čabba fina sæktesalled; mutto dampak æi fina dabe, dušše Kaafjordi mannet. Mutto Kaafjord salled i læk nuft buorre go dabe salled, — dobbe salled læ čužžom jiená vuolde gæčos dalve ja nuft dat læ ruoidnam ja i læk buorre sækte salleden.

Nils Arnesen.

Loga ainas dam!

Daidi, gudæk oste loddai „Skiens Haandværkerforenings Utlodning 1914—1915. mu bokte oudal Juovlai, go mon legjim Tanast, diedetuvvum atte daina i læk oktage vuoitam daina loddain. Dam čajeta gæssimlista, maid mon læm ožžom.

Gudnebalolažat

Alfred Jessen,
Kommissjonæra.

Ruota olmušhivudak

dagai jakkeloapast 5,779,607. Lassa-næbme jagest 1915 læi 41,024.

Dača gandda soattai

Okta Bodø-gandda, Leif Nilsen malar Nilsen bardne, læ ječas fallam soattai vestfronti vækket daid »allierte«.

Gal songe læi vissa gavdnat buoreb halvvalusa go dam.

Dam franskalaš

handalflaata tapa soade algost galgga læt 56 handalskipa ja 17 æra skipa.

Dal giđđabivdo aige 1915

heive hui vuokaset dinggut ja maksit »Nuorttanaste«, dastgo dal læ rutta olbmuid gaskast. Dinggu dallanaga Same aidno blađe! Muite, atte juokkehaš gutte dinggu blađe nubbe jakke bællai ja maksa 50 evre oažžo blađe dam rajest juo.

Vided »Nuorttanaste«!

Diedatusak!

Stainarnakek,

mak læk njuvvjuvvum ollesen (jorggujuvvum), mak æi læk luddjuvvum ja burist saltjuvvum, ostujuvvujek alemus haddai must

Garver Eidissen, Tromsø.

Sadde 3 kruvna

de don oažok ovta Samegiel bibal saddejuvvum portofria poastast.

Nuorttanaste Expedition, Korsfjord.

Dinggu Nuorttanaste

min kommissjonærain:

John Josefson, Lerpøls Porsangen.

Per Isaksen, Neiden.

Nils Svendsen, Veines.

Einar Persen, Storfjord.

Sardnejotte Korsvik.

Sardnejotte Nils Garggo

Videdeket dam blade!

Vuoleduvvum haddai.

A. Larsen samegiel muittalus girje „Bæivve-Alggo“ vuoddujuvvu dal 80 ørei, porto 5 øra. Min kommissjonærak, bigjek dam muittui.

Girje satta dingjuvvut mu bokte.

A. Larsen,

Repparfjord, Finmarken.

»Nuorttanaste« čalle, prenttejægje ja olgusadde læ Ole Andersen, Korsfjord.